

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Forslagsstillerne finder det overordentlig vigtigt, at samarbejdet mellem Vesteuropa og Østlandene styrkes og udvikles til i højere grad at blive et samarbejde mellem mennesker, organisationer og virksomheder, således at der skabes kontakter og opnås forståelse for fælles levevilkår og problemer.

Den nødvendige støtte til erhvervsudviklingen i Østlandene må følges af en stærk opprioritering af miljøindsatsen.

Hidtil har Østlandene generelt ikke kunnet opfylde målsætningerne i de internationale aftaler om begrænsning af forureningen, og det må forudses, at forureningen vil tiltage, hvis der ikke gøres en særlig indsats for miljøforbedringer og nedsættelse af energiforbruget.

Danmark har med sit forspring på miljøinvesteringsområdet og sin relative succes med energibesparelser og energieffektivitet særlige forudsætninger for – og dermed forpligtelse til – at yde en indsats i forhold til Østlandene.

En dansk miljøindsats i Østlandene kan tillige få en yderst positiv indflydelse på det danske miljø, idet Danmark i højeste grad er påvirket af de miljømæssige forhold i Østersøregionen – både når det gælder luft- og vandforurening. Investeringer og forbedringer inden for miljø- og energisektoren i Østlandene kan give os selv større miljøfordele end tilsvarende hjemlige initiativer.

Bemærkninger til de enkelte punkter

Ad 1

I Udenrigsministeriets notat af 29. september 1989 om vestlig støtte til Østlandene siges det, at dansk støtte til miljøinvesteringer som for eksempel spildevandsrensning, røgensning, bortskaffelse af farligt affald samt visse energiprojekter kun vanskeligt vil kunne indpasses i en investeringsfond for Østlandene (IØ-fond) eller i den lov, hvorved en IØ-fond opret-

tes. Derfor må der oprettes en særlig støtteordning med eget finansieringsgrundlag.

Miljøstøtteordningen foreslås finansieret ved, at der årligt afsættes 100 mio. kr. af provenuet fra miljøafgifterne til formålet. Det skal ske for en periode på 5 år, således at der bliver sikkerhed for bevillingerne og dermed mulighed for at opstille en langsigtet strategi for midlernes anvendelse. En langsigtet strategi vil gøre det lettere at prioritere projekterne, således at der kan opnås en større samlet miljøfordel.

Det forudsættes, at eventuelt ubrugte midler kan overføres fra det ene år til det andet, og at eventuelle indtægter anvendes inden for formålet.

Perioden for de statslige investeringer er sat til 5 år, dels for at give dette økonomiske tilsagn, og dels fordi forslagsstillerne har en forventning om, at der efter denne periode er etableret et fundament for en videreførelse af de igangsatte aktiviteter.

Ad 2

Produktionen i Østlandene foregår i dag i en ekstrem økologisk ubalance. Der er derfor behov for en indsats, der kombinerer erhvervsudvikling med opnåelse af bedre økologisk balance.

Forslagsstillerne finder, at i hvert fald følgende fire områder trænger sig på:

1. Registrering af den aktuelle forureningstilstand og udarbejdelse af analyser og planlægning af en prioriteret indsats, således at der kan prioriteres en række enkeltprojekter, der giver høj effekt af de foretagne investeringer. Arbejdet må koordineres på nordisk og europæisk plan i samarbejde med modtagerlandenes myndigheder. Således tvinges landene til at gennemtænke, hvor der skal investeres, og til at tænke på miljøet.
2. Støtte i mere traditionel form, såsom tilskud, afdragsfrihed i nogle år, etc.
3. Medvirken til etablering af miljøanlæg efter »build-operate-transfer-modellen«. For eksempel således at et joint venture-selskab bygger et rensningsanlæg, driver det et aftalt antal år – hvor bru-